

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Львівського державного
університету внутрішніх справ
кандидат юридичних наук, професор

Роман БЛАГУТА

2024

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації БРЕГІНА Івана Михайловича на тему
«Протидія порушенням бюджетного законодавства
підрозділами Національної поліції України», поданої на здобуття ступеня
доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»**

Кафедра адміністративного права та адміністративного процесу факультету № 3 Інституту з підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції Львівського державного університету внутрішніх справ, розглянувши дисертацію та наукові публікації, у яких висвітлено основні наукові результати дисертації БРЕГІНА Івана Михайловича на тему «Протидія порушенням бюджетного законодавства підрозділами Національної поліції України», а також за результатами фахового семінару, проведеного 05 липня 2024 року, констатує:

Тема дослідження є актуальною: фінансова система України під час війни уже зазнала змін та перетворень, і цей процес буде тривати й надалі. При цьому одним з актуальних питань є протидія порушенням бюджетного законодавства, забезпечення цільового та ефективного використання обмежених в умовах воєнного стану фінансових ресурсів, отриманих як від платників податків в Україні, так і від інших держав та міжнародних організацій. Серед необхідних кроків у Плані пріоритетних дій Уряду на 2024 рік (затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2024 р. № 137-р) є розроблення законопроекту про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо відповідальності за незаконні дії з коштами або активами бюджетів Європейського Союзу [1].

Законодавство, яке регулює протидію правопорушенням з коштами державного бюджету України чи місцевих бюджетів, також зазнає важливих змін. Зокрема, відбуваються процеси нормативно-правового забезпечення інституційних та функціональних змін у системі суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства. Концепція створення єдиного державного правоохоронного органу, який би протидівав правопорушенням, що посягають на економічні відносини у державі, – Бюро економічної безпеки України, зумовила передання функцій цьому суб'єкту від інших правоохоронних органів, у тому числі від Національної поліції. При цьому поліцейські

відповідно до нормативно-правових актів і далі виконують значний обсяг роботи щодо профілактики та розслідування правопорушень у бюджетній сфері, проводять оперативно-розшукові заходи з метою протидії розкраданню бюджетних коштів та виявлення інших порушень бюджетного законодавства. Здійснюють заходи протидії й інші правоохоронні та антикорупційні органи.

За таких умов важливим є визначити і закріпити на нормативно-правовому рівні функції та межі компетенції кожного із суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства. Сприятимуть цьому наукові дослідження теоретичних та практичних аспектів діяльності як усієї системи суб'єктів протидії бюджетній деліктності, так і окремих її складових, зокрема підрозділів Національної поліції.

Ступінь розробленості теми дослідження. Проблеми функціонування системи суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства, а також підрозділів Національної поліції України як її складової, їх адміністративно-правовий статус і механізми взаємодії з органами фінансового контролю, іншими правоохоронними та антикорупційними структурами були предметом досліджень О. І. Безпалової, В. І. Василичука, О. В. Герман, О. З. Гладуна, В. В. Дарагана, Е. С. Дмитренко, В. І. Завидняка, Д. І. Йосифовича, М. В. Коваліва, К. М. Костовської, О. В. Кузьменко, І. О. Личенко, Ю. С. Назара, В. Г. Огурченка, В. Л. Ортинського, О. І. Остапенка, І. Я. Петрика, І. В. Писарчука, І. М. Проць, О. М. Рєзніка, Р. М. Сиймовського, Р. Л. Степанюка, Ю. А. Хатнюка, М. В. Шевчука та інших науковців.

Проте наукового аналізу правового статусу підрозділів Національної поліції як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства, з урахуванням новел законодавства та сучасної правозастосовної практики, здійснено не було, що засвідчує актуальність обраної теми дисертації.

Дисертацію виконано відповідно до: Стратегії боротьби з організованою злочинністю, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2020 року № 1126-р., Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки, затвердженого Указом Президента України від 11 травня 2023 року № 273/2023, а також у контексті наукових досліджень Львівського державного університету внутрішніх справ за темою «Проблеми правового регулювання публічного управління у сфері правоохоронної діяльності» (на 2019–2022 роки – номер державної реєстрації 0119U001743, на 2022–2027 роки – номер державної реєстрації 0122U200304).

Метою дослідження є комплексний аналіз функціонування підрозділів Національної поліції України як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства, надання пропозицій щодо вдосконалення чинних нормативно-правових актів та організації взаємодії цих суб'єктів.

Дослідження поставленої наукової проблеми передбачало вирішення таких завдань:

- проаналізувати становлення підрозділів Національної поліції як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства;
- охарактеризувати систему суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства та визначити місце у ній підрозділів Національної поліції;

- визначити поняття, зміст та структуру адміністративно-правового статусу підрозділів Національної поліції як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства;
- розкрити зміст функцій та повноважень оперативних і слідчих підрозділів Національної поліції як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства;
- визначити поняття та розкрити зміст взаємодії підрозділів Національної поліції з іншими суб'єктами протидії порушенням бюджетного законодавства;
- здійснити класифікацію та проаналізувати форми взаємодії підрозділів Національної поліції з іншими суб'єктами протидії порушенням бюджетного законодавства;
- визначити особливості взаємодії підрозділів Національної поліції з органами бюджетного контролю у протидії порушенням бюджетного законодавства;
- надати пропозиції щодо удосконалення нормативно-правових актів, що регулюють функціонування підрозділів Національної поліції як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, які виникають під час протидії порушенням бюджетного законодавства.

Предметом дослідження є протидія порушенням бюджетного законодавства підрозділами Національної поліції України.

Методологічною основою роботи є сукупність загальнонаукових та спеціально-наукових методів і прийомів наукового пізнання. *Діалектичний та історичний методи* були використані для характеристики становлення підрозділів Національної поліції як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства та розкриття змісту системи цих суб'єктів (підрозділи 1.1, 1.2). *Діяльнісний підхід* сприяв визначенню адміністративно-правового статусу підрозділів Національної поліції як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства та характеристиці функцій і повноважень цих підрозділів поліції (підрозділи 1.3, 2.1, 2.2). *Методи структурного і функціонального аналізу* використовувалися для виокремлення елементів адміністративно-правового статусу, групування функцій, повноважень та форм взаємодії підрозділів Національної поліції (підрозділи 1.3, 2.1, 2.2, 3.1). *Системний підхід* дозволив запропонувати удосконалену систему суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства, з'ясувати зміст відносин взаємодії підрозділів Національної поліції з органами бюджетного контролю (підрозділи 1.2, 3.1, 3.2). *Зі спеціально-юридичних методів* було використано *формально-нормативний* (підрозділи 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 3.2) та *узагальнення юридичної практики* (підрозділи 2.2, 3.1).

Нормативним підґрунтям дисертації є Конституція України, законодавчі та підзаконні акти, норми яких регулюють діяльність підрозділів Національної поліції як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства. Емпіричну базу дослідження становлять офіційні документи та матеріали судової практики.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертація є одним із перших у вітчизняній правовій науці монографічним дослідженням

протидії порушенням бюджетного законодавства підрозділами Національної поліції України. У роботі на основі проведеного дослідження сформульовано низку нових положень, висновків і пропозицій, а саме:

уперше:

- запропоновано адміністративно-правовим статусом підрозділів Національної поліції як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства вважати закріплену на нормативно-правовому рівні сукупність змістовних (мета, завдання, функції, повноваження) та організаційно-структурних елементів, які дають змогу цим суб'єктам впливати на бюджетну деліктність і взаємодіяти з іншими суб'єктами системи;

- обґрунтовано доцільність поділу повноважень підрозділів Національної поліції щодо протидії порушенням бюджетного законодавства на: оперативно-розшукові повноваження; кримінально-процесуальні повноваження; адміністративно-юрисдикційні повноваження; інформаційно-аналітичні повноваження; організаційні повноваження;

- запропоновано взаємодію підрозділів Національної поліції з іншими суб'єктами протидії порушенням бюджетного законодавства розуміти як функціонально обумовлену, організаційну та нормативно узгоджену діяльність цих суб'єктів з метою ефективного виконання своїх функцій щодо обмеження кількості проявів порушень бюджетного законодавства до фінансово безпечного, соціально толерантного рівня;

удосконалено:

- наукові погляди щодо значення підрозділів, які безпосередньо функціонували у складі Міністерства внутрішніх справ, а тепер функціонують як підрозділи Національної поліції, у протидії порушенням бюджетного законодавства;

- науково-теоретичні підходи щодо поділу елементів адміністративно-правового статусу підрозділів Національної поліції як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства;

- доктринальне розуміння мети діяльності підрозділів Національної поліції як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства;

- пропозиції щодо нормативно-правового забезпечення взаємодії підрозділів Національної поліції з іншими суб'єктами протидії порушенням бюджетного законодавства;

отримали подальший розвиток:

- наукові підходи щодо систематизації суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства та місця серед них підрозділів Національної поліції;

- наукові погляди щодо змісту поняття, класифікації і суті форм взаємодії підрозділів Національної поліції з іншими суб'єктами протидії порушенням бюджетного законодавства, зокрема з органами бюджетного контролю;

- наукові підходи щодо доцільності закріплення на нормативно-правовому рівні можливості укладення адміністративних договорів підрозділами Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції;

- положення про зміст та поділ на групи функцій і повноважень підрозділів Національної поліції як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства.

Теоретичне і практичне значення одержаних результатів проведеного дослідження полягає в тому, що викладені в дисертації положення, висновки та пропозиції можна використовувати у:

- правотворчості – для удосконалення нормативно-правових актів, які регулюють функціонування суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства, зокрема підрозділів Національної поліції України;
- науково-дослідній роботі – для здійснення подальших наукових досліджень проблем діяльності підрозділів Національної поліції України як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства;
- освітньому процесі – під час викладання навчальних дисциплін «Фінансове право» та «Поліцейська діяльність», а також під час самостійної роботи здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр», «магістр» та освітньо-наукового ступеня «доктор філософії» (акт впровадження в освітній процес Львівського державного університету внутрішніх справ від 01.07.2024 р. № 42);
- правозастосуванні – для вдосконалення практичної діяльності працівників підрозділів Департаменту стратегічних досліджень Національної поліції України (акт впровадження управління стратегічних розслідувань у Львівській області Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України від 11.06.2024 р. № 43/06/24).

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійним дослідженням автора. Висновки, пропозиції і рекомендації, зокрема, що характеризують наукову новизну, одержані дисертантом особисто.

Результати дослідження попередньо оприлюднено у публікаціях здобувача за темою дисертації:

в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Брегін І. М. Взаємодія Національної поліції України з Державною аудиторською службою України у протидії порушенням бюджетного законодавства. *Juris europensis scientia*. 2023. № 6. С. 86-90. URL : http://jes.nuoua.od.ua/archive/6_2023/18.pdf.
2. Брегін І. М. Підрозділи Національної поліції у системі суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 2. С. 232-235. URL : http://www.lsej.org.ua/2_2024/2_2024.pdf.
3. Брегін І. М. Історико-правовий аналіз діяльності підрозділів МВС України як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 4. С. 342-345. URL : http://lsej.org.ua/4_2024/82.pdf;

які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Брегін І. М. Суб'єкти протидії порушенням бюджетного законодавства. *Безпекові аспекти управління організаціями в умовах війни та повоєнної відбудови держави* : збірник тез круглого столу (12 травня 2023 р.). Львів: ЛьвДУВС, 2023. С. 121-123.
2. Брегін І. М. Функції підрозділів Національної поліції як суб'єктів протидії порушенням бюджетного законодавства. *Конституційні права і свободи людини та громадянина в умовах війни та післявоєнний період* :

матеріали наукового семінару (21 червня 2024 р.). Львів: ЛьвДУВС, 2024. С. 30-33.

З огляду на викладене, фаховий семінар кафедри адміністративного права та адміністративного процесу факультету № 3 Інституту з підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції Львівського державного університету внутрішніх справ приймає рішення надати Висновок про те, що дисертація БРЕГІНА Івана Михайловича на тему «Протидія порушенням бюджетного законодавства підрозділами Національної поліції України», подана на здобуття ступеня доктора філософії у галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»,

1) містить елементи наукової новизни, а її результати мають теоретичне і практичне значення для вітчизняної юридичної науки;

2) відповідає Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261, Вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40, Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а також положенням освітньо-наукової програми «Право» для підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – за спеціальністю 081 «Право» у Львівському державному університеті внутрішніх справ;

3) відображена у 5-ти одноосібних публікаціях, зокрема: трьох статтях, опублікованих у наукових фахових виданнях категорії «Б», перелік яких затверджено МОН України та у двох тезах доповідей на науково-практичних заходах, – що демонструє достатність попереднього оприлюднення результатів дослідження;

4) виконана дисертантом самостійно, отримані теоретичні висновки і результати демонструють особисті дослідження автора;

5) рекомендується до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Головуючий на засіданні:

**завідувач кафедри адміністративного права
та адміністративного процесу факультету № 3
Інституту з підготовки фахівців для підрозділів
Національної поліції Львівського державного
університету внутрішніх справ
кандидат юридичних наук, доцент**

Юрій ХАТНЮК